

Tiesuunnitelman hyväksymispäätös

Päiväys/Datum

4.12.2025

Dnro/Dnr

TRAFICOM/854041/05.03.160.01/2025

Viite/Referens

KESELY/2302/2023

Vt4, Vestonmäen ohituskaistaosuuden keskikaiteellistaminen sekä yksityistiejärjestelyt, Joutsa, Toivakka

Hyväksymisesitys

Keski-Suomen ELY –keskus on toimittanut 17.11.2025 päivätyn tiesuunnitelman hyväksymisesityksen suunnitelma-aineistoinen Liikenne- ja viestintävirastoon hyväksyttäväksi.

Suunnittelukohde sijaitsee valtatiellä 4 Joutsan ja Toivakan kunnan alueilla Viisarinmäen eteläpuolella noin 35 km Jyväskylästä etelään. Suunnittelualue alkaa etelän suunnasta Riihijärven ohituskaistaosuudelta ja päättyy pohjoisessa nykyiseen Kekälelammentien liittymäalueeseen. Suunnittelualueen pituus on noin 4,4 km.

Merkittävimmät toimenpiteet ovat:

- Valtatien 4 (M1) keskikaiteellistaminen nykyisestä Riihijärven ohituskaistaosuuden päättymiskohdasta Vestonmäen ohituskaistaosuuden alkuun saakka
- Riihijärven ohituskaistaosuuden jatkaminen
- Soimaharjuntien liittymäalueen parantaminen yksityisteiden eritasoliittymäksi ja Soimaharjuntien risteyssillan rakentaminen
- Vestonmäen ohituskaistaosuuden keskikaiteellistaminen ja siihen liittyvät vaaka- ja pystygeometrioiden parantaminen
- Melusuojausien rakentaminen
- Väistötilan rakentaminen valtatielle 4 (M1) Kekälelammentien (Y10) liittymään
- Valaistuksen uusiminen ja rakentaminen Soimaharjuntien ja Kekälelammentien liittymäalueilla
- Riista-aidan rakentaminen ja viitoituksen uusiminen

Yleissuunnitelma

Hankkeesta ei ole tehty yleissuunnitelmaa, koska hankkeen vaikutukset ovat vähäiset.

Aiemmat suunnitelmat

Tiehallinnon keskushallinto on päätöksellään 592/2006/30 6.2.2009 hyväksynyt tiesuunnitelman "Valtatien 4 parantaminen välillä Savenaho – Vestonmäki, Leivonmäki ja Toivakka". Hyväksymispäätöksen voimassaoloaika pidennetty Liikenneviraston päätöksillä 117/0720/2010 ja LIVI/9024/04.01.01/2017.

Päätös

Tällä hyväksymispäätöksellä korvataan Tiehallinnon keskushallinnon hyväksymä tiesuunnitelma "Valtatien 4 parantaminen välillä Savenaho – Vestonmäki, Leivonmäki ja Toivakka", hyväksymispäätös 592/2006/30 6.2.2009 (hyväksymispäätöksen voimassaoloaika pidennetty Liikenneviraston päätöksillä 117/0720/2010 ja LIVI/9024/04.01.01/2017) seuraavasti:

Koko suunnitelma yksityistiejärjestelyineen ja riista-aitoineen plv 81500-84620.

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy 14.5.2025 päivätyn ja 15.10.2025 muutetun ja täydennetyn tiesuunnitelman seuraavasti:

Maantiet

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Peruspoikkileikkaus	Päällyste	Huom. / piirustus
Valtatie 4				
56–1140	1,084	Kokonaisleveys 15,75 m Ajoradat 2 3,75 m tai 7,0 m Ajokaistoja 1+2 Ajoratojen väli 2,0 m, keskikaide	Kesto- päällyste	Piirustus T214-1 T215-1
1140–1340	0,200	Kokonaisleveys 15,75 m → 19,25 m Ajoradat 2 3,75 m tai 7,0 m → 7,0 m tai 7,0 m Ajokaistoja 1+2 → 2+2 Ajoratojen väli 2,0 m, keskikaide	Kesto- päällyste	Piirustus T214-1 T215-1
1340–1620	0,280	Kokonaisleveys 19,25 m Ajoradat 2 x 7,0 m Ajokaistoja 2+2 Ajoratojen väli 2,0 m, keskikaide	Kesto- päällyste	Piirustus T214-1..2 T215-1
1620–1820	0,200	Kokonaisleveys 19,25 → 15,75 m Ajoradat 2 7,0 m tai 7,0 m -> 7,0 m tai 3,75 m Ajokaistoja 2+2 → 2+1 Ajoratojen väli 2,0 m, keskikaide	Kesto- päällyste	Piirustus T214-1...2 T215-1
1820–3850	2,030	Kokonaisleveys 15,75 m Ajoradat 2 7,0 m tai 3,75 m Ajokaistoja 2+1 Ajoratojen väli 2,0 m, keskikaide	Kesto- päällyste	Piirustus T214-2...3 T215-1
3850–3900	0,050	Kokonaisleveys 15,75 m → 10,5 m Ajoradat 2 7,0 m tai 3,75 m → 3,75 m tai 3,75 m Ajokaistoja 2+1 → 1+1 Ajoratojen väli 2,0 m, keskikaide	Kesto- päällyste	Piirustus T214-3 T215-1

4.12.2025; TRAFICOM/854041/05.03.160.01/2025

Vt4 Vestonmäen ohituskaistaosuuden keskikaiteellistaminen sekä yksityistiejärjestelyt, Joutsa, Toivakka, tiesuunnitelman hyväksymispäätös

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Peruspoikkileikkaus	Päällyste	Huom. / piirustus
3900–4402	0,502	Kokonaisleveys 10,5 m Ajouradat 2 x 3,75 m Ajokaistoja 1+1	Kesto- päällyste	Piirustus T214-3 T215-1

Valtatien erkanemiskaistat, väistötila ja pysähtymislevikkeet suunnitelmakarttojen T214-1...3 mukaisesti.

Valtatien peruspoikkileikkaukset piirustuksen T215-1 mukaisesti.

Valtatien korkeusasema pituusleikkausten T216-1...3 mukaisesti.

Valtatien riista-aita suunnitelmakarttojen T214-1...3 mukaisesti paaluvälillä 56–4185 oikea ja vasen.

Tiealue

Tiealueet suunnitelmakarttojen T214-1...3 mukaisesti.

Suojattomien tienkäyttäjien suojelu

Valtatie 4 kuuluu LjMTL:n 43 a § mukaiseen TEN-T-ydinverkkoon osana Botnian käytävää sekä TEN-T ydinverkkokäytävään. Tiesuunnitelmaa laadittaessa on tehty liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 43 b §:n mukainen tieturvallisuusarviointi, jossa on käsitelty suojaamattomien tienkäyttäjien suojelu. Arviointi on liitetty tiesuunnitelman osaan 100.

Tieturvallisuusvaikutusten arviointi

Suunnitelmasta on laadittu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 43 d §:n mukainen tieturvallisuusvaikutusten arviointi.

Tieturvallisuusauditointi

Tieturvallisuusauditointi on esitetty tiesuunnitelman asiakirjassa T132.

Auditoinnissa ei tullut esiin A tason (aiheuttaa vakavan turvallisuusriskin, suunnitelmaa tulee muuttaa) puutteita.

Auditoinnissa tehtiin seuraavat tason B (aiheuttaa turvallisuusriskin, toimenpiteitä tulee harkita) havainnot, joita ei otettu tiesuunnitelmassa huomioon:

B1 Nelihaaraliittymän Y1 ja Y2 erkaneminen ja liittyminen

Lyhyet erkanemiskaistat; kääntyvä ajoneuvo joutuu hidastamaan ennen kääntymistä.

Puuttuvat liittymiskaistat; etenkin Y2:lta liittyminen valtatielle riskialtista, koska valtatiellä vain liittymän kohdalla yksi ajokaista ja ohituskaista on juuri päättynyt.

B2 Y11 liittyminen päätiehen ohituskaistaosuudella Y11M liittyy päätiehen valaisemattomalla ohituskaistaosuudella, liittymässä ei ole erkanemis- ja liittymiskaistoja. Kääntyvät ajoneuvo muodostaa liikenteen valtavirtaan peräänajovaaran. Liittyminen valtatielle tapahtuu pääosin raskailla ajoneuvoilla.

ELY-keskus toteaa havaintoihin B1 ja B2 liittyen, että Y1 ja Y2 yksityistieliittymiin ei ole esitetty liittymiskaistoja, koska valtatielle liittyvästä liikenteestä raskaan liikenteen määrä on pieni ja näkemät liittymissä ovat hyvät. Liittyvästä liikenteestä aiheutuva haitta valtatie liikenteelle on siten vähäinen. Yksityistien eritasoliittymissä liittymiskaistaa ei pääsääntöisesti käytetä, ellei liittyvässä liikenteessä ole paljon raskasta liikennettä. Yksityistien eritasoliittymässä erkanemiskaistojen pituuksia ei ole pidennetty, koska liittymät ovat vähäliikenteisiä.

Y11M liittymä on vähäliikenteinen, maa- ja metsätalouskäyttöä palveleva liittymä. Kääntyvien ja liittyvien ajoneuvojen määrä on pieni ja kääntyvästä ja liittyvästä liikenteestä aiheutuva haitta valtatie liikenteelle on siten vähäinen. Tämän vuoksi myöskään valaistusta ei ole esitetty liittymäalueelle. Kääntyvän ajoneuvon takana

ajava voi tarvittaessa ohittaa kääntyvän ajoneuvon ohituskaistan kautta. Liittymäalueella näkemä valtatielle on hyvä, joten liittyminen voi tapahtua turvallisesti.

Maantietalueen ulkopuolisia alueita koskevat maankäyttörajoitukset

Valtatiellä 4 suoja-alue ulotetaan 30 metrin etäisyydelle lähimmän ajoradan keskilinjasta.

Meluntorjuntatoimenpiteet

Toimenpiteiden tyyppi, esteiden sijainti ja korkeudet ovat suunnitelmakarttojen, peruspoikkileikkausten mukaisesti kohteittain:

Tie ja toimenpide	Esteen tunnus	Esteen sijainti Tien paaluväli, vas. / oik.	Korkeus tien pinnasta / maan pinnasta / tasausviivasta	Huom. / piirustus
<u>Valtatie 4</u>				
Melukaide	Me1	1040–1718 oik.	Tsv +1,4 m	T214-1...2 T215-1
Meluvalli	Me2	1040–1300 vas.	Tsv +7,0 m	T214-1 T215-1
Meluvalli	Me3	1700–2200 oik.	Tsv +2,0 m	T214-2 T215-1

Yksityisten teiden luovuttaminen

Rakennettavat yksityistiet sekä maantienä lakkaavat ja yksityistieksi muuttuvat tieosat luovutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämän ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä.

Valtatien 4 yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät

Valtatie 4 kuuluu 1.1.2019 alkaen valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaan runkoverkkoon kuuluvalla maantielle pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa. Erityisestä syystä ELY-keskus voi myöntää runkoverkkoon kuuluvalla maantielle liittymäluvan. Päätöksellä kielletään liittämästä suunnittelualueella valtatielle 4 muita kuin alla olevan luettelon mukaisia yksityisten teiden liittymiä ja maatalousliittymiä.

Liittymän sijainti tie	paalu		Liittymän ja yksityisen tien tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	Huom. / Piirustus
	oik. / vas.					
Vt 4	887	oik.	Y1	50 58 37	8.0/7.0 AB 8.0 Sora 6.0 Sora	T214-1, T215-2
Vt 4	887	vas.	Y2	54 120	8.0/7.0 AB 6.0 Sora	T214-1, T215-2
Vt 4	2410	vas.	Y11M	123	6.0/5.5 AB	T214-2 T215-2
Vt 4	4282	oik.	Y10	39	6.0/5.5 AB	T214-3 T215-2

Yksityisen tien liittymän käyttötarkoitus:

M = Maa- ja metsätalouden harjoittaminen

Yksityistiet, joilla ei ole liittymää suoraan maantiehen

Liittymän ja yksityisen tien			Pituus	Leveys	Päällyste	Huom. /
Tunnus	Sijainti	oik. / vas.	[m]	[m]		Piirustus
Y3 plv 0-434	Vt4 pl 773	oik. ja vas.	434	6.0-8.0	Sora	T214-1, T215-2
Y4	Y1 pl 118	oik.	147	6.0	Sora	T214-1, T215-2 Riihirannan tie
Y5	Y2 pl 94	oik.	91	4.5	Sora	T214-1, T215-2
Y6	Y1 pl 97	vas.	812	4.5	Sora	T214-1...2, T215-2 Iso-Vehmaisen ranta
Y7	Y3 pl 152	oik.	86	4.5	Sora	T214-1, T215-2
Y8	Vt4 plv 3500-3868 Kekälelamente	oik.	875	4.5	Sora	T214-3, T215-2 Kekälelamente
Y9	Y8 pl 505	vas.	71	4.5	Sora	T214-3, T215-2
Y12	Y11M pl 95	vas.	79	5.0	Sora	T214-2, T215-2
Y13			435	4.5	Sora	T214-4, T215-2
Y14	Y6 pl 735	oik.	25	4.5	Sora	T214-2, T215-2
Y15	Vt4 pl 3570 kohdalla		53	4.5	Sora	T214-3, T215-2
Y	Y6 pl 349	oik.			Sora	T214-1
Y	Y6 pl 453	oik.			Sora	T214-1
y	Y6 pl 630	oik.			Sora	T214-1

Maanteiltä katkaistavat yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä niiden korvaavat yhteydet

Päätöksellä katkaistaan valtatie 4 yksityisteiden liittymät sekä maatalousliittymät taulukon mukaisesti. Liittymä katkaistaan, kun korvaava yhteys on toteutettu.

Katkaistava liittymä		Korvaava yhteys maantieltä kiinteistölle	Huom. / Piirustus
Liittymän tunnus	Liittymän sijainti		
LK1	Vt4 pl 926 vas.	Y1-Y4-Y3-Y2 / Y2	T214-1
LK2	Vt4 927 oik.	Y2-Y3-Y4-Y1 / Y1	T214-1
LK3	Vt4 pl 2430 vas.	Y11M	T214-2
LK4	Vt4 pl 3459 oik.	Y10-Y8-Y9	T214-3
LK5	Vt4 pl 3505 vas.	Y11M-Y13 tai Mt6134-nyk yksityistie	T214-3...4

Yksityisiä teitä, yksityisteiden liittymiä ja maatalousliittymiä koskevat muut asiat

Päätöksellä perustetaan tarvittavat oikeudet ennestään oleviin yksityisiin teihin tai maanteinä lakkautettuihin tai lakkaaviin teihin tai tieosiin.

Rakennettavat yksityistiet luovutetaan rakenteineen ja laitteineen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämänä ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä.

Valtio rakentaa liittymät ja yksityiset tiet sekä katkaisee päätöksen vastaiset liittymät kustannuksellaan. Liittymät katkaistaan, kun korvaavat yhteydet on järjestetty.

Liitännäisalueet

Teknisen huollon alueet	Kunta	Kulkuyhteys	Piirustuksen nro
Hulevesiallas 2	Joutsa	Y1-Y4-Y3-Y2	T214-1
Hulevesiallas 3	Joutsa	Y1-Y6-Y4-Y3-Y2	T214-1

Laskuoja-alueet laskuojia tai laskujohtoja varten

Laskuoja tai laskujohto	Huom. / Piirustus
Laskujohto 1	T214-1
Laskuoja 1	T214-1
Laskuoja 2	T214-1
Laskuoja 3	T214-2

Laskuoja-alueisiin perustetaan oikeudet piirustusten mukaisesti.

Rakentamisen ajaksi perustettavat oikeudet

Ylijäämämaiden sijoitusalue	Täyttö [m³ktr]	Kunta	Huom. / Piirustus
Sijoitusalue 1	8 400	Joutsa	T214-1

Maa-ainekset jäävät sijoitusalueille pysyvästi.

Valtatien 4 rakentamisen ajaksi varataan kiertoteiden tekemistä varten alueet piirustusten T214-1...3 mukaisesti.

Perustetaan oikeus yksityisten teiden käyttöön ja rakentamiseen piirustuksen T217 mukaisesti.

Perustetaan oikeus rakennettavan yksityistien kuivattamiseksi tarvittavan laskuojan rakentamiseksi. Laskuoja kuuluu yksityistiehen ja jää yksityistien osakkaille.

Yksitystien laskuoja	Huom. / Piirustus
Yksitystien laskuoja 4	T214-1
Yksitystien laskuoja 5	T214-1

Sillat

Maasillat siltataulukon, suunnitelmakarttojen, pituusleikkausten ja alla olevan taulukon sekä ympäristöpiirustusten T221-1 mukaisesti.

Sillan tunnus ja nimi	Sijainti	Tyyppi	Hyötyle veys [m]	Vapaa alikulku- korkeus [m]	Huom. / Piirustus
S1 Soimaharjuntien risteyssilta	Vt4 pl 773	Ulokelaattasilta	17,0	4,8	T214-1 T222-1

Risteyssilta = Kaksi ajoneuvoliikenteen väylää risteävät

Haltuunotto

Tiesuunnitelmassa osoitetut tiealueet ja muut tienpitäjän käyttöön osoitetut alueet sekä perustettavat oikeudet otetaan tienpitäjän haltuun maantietoimituksessa pidettävässä haltuunottokatselmuksessa. Haltuunotto antaa tienpitäjälle säädetyt oikeudet käyttää alueita ja oikeuksia tiesuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

Päätöksen informatiivinen osa

Kustannukset

Hankkeen toteuttamiskustannuksiksi on arvioitu 18,1 M€ (maku-ind. 145; 202=100). Johtojen ja laitteiden omistajien kustannuksiksi on arvioitu 0,189 M€.

Vastuut ja velvoitteet

Valtio vastaa Soimaharjuntien risteyssillan (S1) kohdalle rakennettavan pumppaamon rakentamisesta, kunnossapidosta ja kunnossapitoon liittyvistä kustannuksista.

Kaavoitus

Tiesuunnitelman alueella on voimassa

- Keski-Suomen maakuntakaava (maakuntavaltuuston hyväksymä 1.12.2017),
- Keski-Suomen maakuntakaava 2040 (maakuntavaltuuston hyväksymä 8.12.2023)
- Viisarimäki-kirkonkylä osayleiskaava (ja Leppäveden rantaosayleiskaavan sekä Itäisen rantaosayleiskaavan osittainen kumoaminen) Toivakka (kunnanvaltuuston hyväksymä 11.11.2019)
- Joutsan pohjoisosien ja Rutajärven rantaosayleiskaavan kumoaminen (kunnanvaltuuston hyväksymä 15.6.2020)

Tiesuunnitelman alueella ei ole asemakaavaa.

Tiesuunnitelma voidaan hyväksyä voimassa olevien oikeusvaikutteisten kaavojen mukaisena.

Suunnitelmaa koskevat kaavat ovat hyväksymispäätöksen valmisteluaineistossa ja tiesuunnitelman osassa A/100.

Laaditut selvitykset

Liikenteellisen, taloudellisten ja rakentamisen aikaisten vaikutusten lisäksi on selvitetty mm. ympäristöllisiä vaikutuksia tiesuunnitelman laatimisen aikana. Suunnitelman vaikutukset on kuvattu suunnitelmaselostuksen luvussa 4. Lisäksi on tehty meluselvitys, joka on tiesuunnitelman osassa T330.

Suunnitteluperusteet ja hankearviointi

Suunnitelmasta on laadittu suunnitteluperusteet, jotka on hyväksytty Väylävirastossa 2.2.2024.

Tiesuunnitelman yhteydessä on laadittu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain edellyttämä hankearviointi (T117).

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja alueellinen liikennejärjestelmäsuunnittelu

Suunnitelmaselostuksessa on esitetty valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnittelun tavoitteiden huomioon ottaminen.

Tiesuunnitelmasta tiedottaminen ja vuorovaikutus

Suunnitelman laatimisen käynnistämisestä ja tutkimusoikeudesta on kuulutettu Valtion liikenneväylien suunnittelu -järjestelmässä. Kuulutus on julkaistu 12.10.2023. ELY-Keskuksen ilmoituksen mukaan kuulutus on lisäksi julkaistu lehti-ilmoituksella 18.10.2023 Keskisuomalainen- ja Joutsan Seutu -lehdissä. Kuulutuksesta on julkaistu ilmoitus 12.10.2023 ELY-keskuksen verkkosivuilla.

Suunnitelmaa laadittaessa on kunnalle, kiinteistönomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiassa.

Lisäksi niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu tilaisuus muistutuksen tekemiseen. Suunnitelman nähtävillä asettamisesta on ilmoitettu kirjeitse niille kiinteistön omistajille, joiden kiinteistöstä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus, tai joiden kiinteistö rajoittuu tiealueeseen.

Suunnitelman laatimisen aikana on pidetty vuorovaikutustilaisuudet 19.3.2024 ja 22.1.2025 läsnäolotilaisuuksina Toivakan kunnankirjastolla, tilaisuuksiin on ollut mahdollista osallistua myös teams-yhteydellä. Vuorovaikutustilaisuuksista on ilmoitettu Valtion liikenneväylien suunnittelu - järjestelmässä sekä ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan muun muassa Väyläviraston verkkosivuilla sekä lehti-ilmoituksella Keskisuomalaisessa ja Joutsan Seudussa.

Vuorovaikutustilaisuuksissa oli mahdollista antaa suunnitelmasta palautetta kirjallisesti tilaisuudessa jaetulla paperisella lomakkeella, sähköpostitse tai Valtion liikenneväylien suunnittelun verkkosivujen kautta.

Suunnitelman nähtävilläolosta on kuulutettu Valtion liikenneväylien suunnittelu -järjestelmässä. Kuulutus on julkaistu 26.5.2025 ja suunnitelma-aineisto on ollut sähköisesti nähtävillä 26.5.2025 – 25.6.2025. ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan kuulutus on lisäksi julkaistu lehti-ilmoituksella 27.5.2025 Keskisuomalainen-lehdessä ja 28.5.2025 Joutsen Seutu- ja Paikallisuutiset lehdissä. Kuulutuksesta on julkaistu ilmoitus Väyläviraston verkkosivuilla.

Suunnitelmasta on saatu **Toivakan kunnan, Joutsan kunnan, Keski-Suomen liiton, Keski-Suomen museon, ja Keski-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen** lausunnot. **Keski-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue** on ottanut osaa hankkeen suunnitteluun.

Suunnitelma on ollut nähtävillä Väyläviraston verkkosivuilla ajalla 26.5.2025 – 25.6.2025.

ELY-keskus on ilmoittanut, että tiesuunnitelmassa on otettu huomioon **Väyläviraston suunnittelun ohjauksen** näkemykset suunnitteluprosessiin ja tiesuunnitelman sisältöön.

Muistutukset

Suunnitelmasta on tehty kolme muistutusta. Muistutuksista kaksi kappaletta on jätetty Toivakan kunnan alueella ja yksi kappale Joutsan kunnan alueella.

1. Muistuttaja A on vaatinut, että

- kiinteistöltä on päästävä joka aamu töihin

Toivakan kunta on todennut, että

- muistutus koskee kiinteistöä, joka sijaitsee Joutsan kunnan alueella. Yleisenä lausuntona Toivakan kunta kuitenkin toteaa, että vakituisille asuinrakennuksille tulee turvata pääsy kaikkina kellon aikoina ja kaikissa rakentamisen vaiheissa.

Joutsan kunta on todennut, että

- vakituisille asuinrakennuksille tulee turvata pääsy kaikkina kellonaikoina ja kaikissa rakentamisen vaiheissa.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- Työnaikaiset järjestelyt hoidetaan siten, että liikennöinti kiinteistöille on mahdollista koko rakentamisen ajan. Urakoitsija tiedottaa kiinteistöjen omistajia järjestelyistä rakentamisen aikana.

2. Muistuttaja B on vaatinut, että

- Suunniteltu yhdystie kahden metsätien yhdistämiseksi heikentää Levälammien suojeltuja elinolosuhteita ja luontoarvoja ja tuhoaa toteutuessaan tämän ekosysteemin. Metsäsertifiointikriteerien (PEFC ja FSC) edellyttävät metsien käsittelyssä jättämään ulkopuolelle vastaavat kohteet, mukaan lukien suojavyöhyke kangasmaan puolelle. Etäisyydet eivät toteudu suunnitelmassa. (1a)
- Lähtökohtaisesti vaatii nykyisten teiden hyödyntämistä ja perusparantamista sekä uuden yksityistieyhteyden rakentamisesta luopumista, koska tiet palvelevat metsätalouskäyttöä, joka on teiden pääasiallinen käyttötarkoitus, tähänkin saakka. (1b)
- Esittää vaihtoehtona yksityistieyhteyden rakentamista tilalta 1–46 tilan 3–44 läpi kohti tilalla 3–20 sijaitsevaa nykyistä yksityistietä. Nykyiseltä yksityistieltä on liittymä valtatielle. Linjaus olisi luonnollinen puunkuljetussuunta eikä sisältäisi juurikaan mäkiä. (1c)
- Mikäli yllä oleva vaihtoehto ei ole mahdollinen, tulee 1–91 nykyinen, peltoteitä vastaava yksityistie perusparantaa n. 1 km matkalta johtuen nykyisen yksityistien kunnosta ja geometriasta. Nykyistä yksityistietä voi käyttää tällä hetkellä ainoastaan maan ollessa roudassa ja kuivan kesän aikana. Tälle nykyiselle yksityistielle tulee suorittaa myös tietöimitus ja määritettävä tieyksiköt tien hoitoa ja kunnossapitoa varten. (1d)

Toivakan kunta on todennut, että

- kunta ei omista alueella maata ja alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista kaavaa. Muistutuksissa on kyse yksityisten kiinteistöjen kulkuyhteyksien uudelleen järjestelyistä, jotka tulee toteuttaa maaston, rakennettavuuden ja luonnonympäristön erityispiirteet huomioiden mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- Suunnittelun yhteydessä on huomioitu alueen luontoarvot ja suojelukohteet. Levälammien kohdalla sijaitsevaan metsälain §10 erityisen tärkeän elinympäristön rajaan on etäisyyttä vähintään 10m rakennettavan yksityistien takaluiskasta eli vaikutukset erityisen tärkeään elinympäristöön on arvioitu

vähäisiksi. Rakentamisen aikana tullaan huolehtimaan rakentamisen aikaisten hulevesien hallinnasta eli kiintoainesten laskeutumista varten rakennetaan työnaikaiset laskeutusaltat. Näin ollen rakentamisen aikaisia kiintoaineita ei pääse alueen vesistöihin. Lopputilanteessa rakennettavan yksityistien luiskat on esitetty nurmetettavaksi, mikä sitoo luiskista mahdollisesti irtoavaa kiintoainesta. (1a)

- Suunnittelun aikana tarkasteltiin nykyisen Rutalahdentien suunnasta olevan yksityistien liittymän käyttöä korvaavana yhteytenä Y15 katkaistavalle liittymälle LK5 (valtatien pl 3505). Yhteys todettiin sellaisenaan puukuljetuksille soveltumattomaksi Rutalahdentien suunnasta, eikä sen parantaminen ole mahdollista ilman merkittäviä negatiivisia vaikutuksia ympäristölle: Parannettava yksityistielinjaus olisi vaikuttanut heikentävästi metsälain §10 erityisen tärkeän elinympäristön ominaispiirteisiin, lisäksi rakentamisella olisi ollut heikentäviä vaikutuksia nykyisen tien vieressä olevaan lähteeseen. Nykytilanteessa katkaistava liittymä LK5 mahdollistaa läpiajon valtatie suunnasta Rutalahdentielle, joten sille on suunnitelmassa esitetty vastaava korvaava yhteys valtatieltä parannettavan liittymän Y11M (vt4 pl 2410) ja rakennettavan yksityistien Y13 kautta. (1b)
- Tiesuunnitelman keskeinen tavoite on vähentää valtatie tasoliittymiä ja keskittää liikenne yhteen liittymään. Jos liikenne ohjattaisiin muistutuksessa esitettyyn nykyiseen yksityistiehen (kiinteistö 3-20), Y11M liittymä (VT4 pl 2410) tulisi poistaa, koska suunnitelman periaatteena on minimoida liittymien määrä eikä valtatielle voida sallia kahta lähekkäin olevaa samaa aluetta palvelevaa yksityistienliittymää liikenneturvallisuussyistä. Kiinteistöllä 3-19 oleva nykyinen liittymä valtatieltä tulisi myös parantaa, jotta se täyttäisi liikenneturvallisuuden vaatimukset. Y11M:n poistaminen aiheuttaisi merkittäviä lisätoimenpiteitä: liikenne ohjautuisi Rutalahdentien puolelta nykyisen liittymän kautta, mutta tämä liittymä ei sovellu puukuljetuksille pystygeometrian vuoksi. Sen parantaminen on haasteellista rakennusten ja maastonmuotojen takia. Näin ollen Y11M:n poistaminen edellyttäisi uuden poikittaisen yksityistien rakentamista, jotta yhteydet säilyvät. Tämä yhteys kulkisi kiinteistöjen 1-91, 1-81, 1-46, 3-44 (kartalla 3-22) ja 3-20 läpi. Y13-yhteys tarvittaisiin siis joka tapauksessa, vaikka muistuttajan ehdottama linjaus toteutettaisiin. Rakennettavan tien pituus olisi noin 1500 metriä, mikä merkitsisi huomattavasti suurempia kustannuksia ja laajempia vaikutuksia maanomistajiin kuin tiesuunnitelmassa esitetty ratkaisu (Y13 + Y11M). Rakennettavan yksityistien sijaintiin on päädytty maaston muotojen perusteella – muualla maastonmuodot vaikeuttavat huomattavasti rakennettavuutta. Periaatteena tiesuunnitelmassa on ollut, että nykyiset yksityistiet palvelevat tälläkin hetkellä metsätalousliikennettä ja niille ei ole sen vuoksi esitetty toimenpiteitä. (1b, 1c)
- Yksityisteiden osakkaat voivat halutessaan kustannuksellaan parantaa nykyisten yksityisteiden, joille ei ole esitetty tässä tiesuunnitelmassa toimenpiteitä, teiden kuntoa ja linjauksia. Huomioitavaa on, että yksityisteiltä on myös tällä hetkellä kulkuyhteydet Rutalahdentielle ja nämä yhteydet jäävät ennalleen. Rakentamisen yhteydessä Maanmittauslaitos huolehtii tarvittavat maanmittaustoimitukset, tiesuunnitelmasta johtuvista muutoksista aiheutuvat maanmittaustoimituksien kustannuksista vastaa valtio. (1d)
- Muistuttajan osalta nykyiset yksityistieratkaisut ja liittymäjärjestelyt säilyvät ja palvelevat niin kuin tälläkin hetkellä.

3. Muistuttaja C on vaatinut, että

- Kunnostettavaksi Torninmäen suuntaan menevä olemassa oleva nykyinen yksityistie, pituutta korjaukselle arviolta 350m. Tästä yhteydestä on ajettu puita jo aiemminkin, vastaavia jyrkkiä rinteitä löytyy myös esitetystä vaihtoehdosta. (1a)
- Vaihtoehtoisesti rakentaa katkaistavalta yksityistieltä uusi yhteys kiinteistöllä 3-20 olevaan nykyiseen yksityistiehen, rakennettavaa pituutta n. 680 m. (1b)

- Toteaa, että huonoin vaihtoehto on rakentaa uusi yksityistieyhteys Levälammien sivusta Herneahonmäkeen. Levälammit ovat metsälain mukaan suojeltua pienvesialuetta, joka on poikkeuksellinen lähialueen pienvesialue. Toteaa, että luontokartoitusta ei saanut tällä aikataululla kohteeseen. Hernemäenahon kohdalla oleva nykyinen yksityistie on heikkokuntoinen kapea talvitie, jossa on jyrkkiä osuuksia ja se tulisi parantaa noin 1km matkalta. Nykyiselle yksityistielle on perustettava myös tiekunta ja laskettava yksiköt, kulu tulisi sisältyä rakentamishankkeeseen eikä kaatua metsänomistajille. (1c)
- Muistuttaja myös huomauttaa, ettei Suomi.fi-palvelu ole toimivin tiedotuskanava instituutio- tai osakeyhtiömuotoiselle metsänomistajalle. (1d)

Toivakan kunta on todennut, että

- kunta ei omista alueella maata ja alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista kaavaa. Muistutuksissa on kyse yksityisten kiinteistöjen kulkuyhteyksien uudelleen järjestelyistä, jotka tulee toteuttaa maaston, rakennettavuuden ja luonnonympäristön erityispiirteet huomioiden mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- Tiesuunnitelman yhteydessä on tutkittu muistuttajan ehdottamaa yhteyttä Torninmäen / Nätilän kohdalta. Parannettava yksityistielinjaus olisi vaikuttanut heikentävästi metsälain §10 erityisen tärkeän elinympäristön ominaispiirteisiin, lisäksi rakentamisella olisi ollut heikentäviä vaikutuksia nykyisen tien vieressä olevaan lähteeseen. Parannettavan tielinjan pituus olisi ollut n. 500m. Lisäksi on huomioitava, että jos yksityistie Nätilän kohdalta olisi esitetty parannettavaksi, olisi liikenne ohjattu valtatie ja Rutalahdentien väliin jäävälle alueelle tämän liittymän kautta, jolloin liikenneturvallisuussyistä yksityistielitietyöt valtatieltä 4, myös parannettavaksi esitetty Y11M, olisi esitetty katkaistavaksi. Valtatie suunnasta olevien liittymien katkaisujen vuoksi olisi tullut silti rakennettavaksi poikittaisyhteys valtatie ja Rutalahdentien väliin jäävien yksityisteiden väliin (yksityistieyhteys Levälammien kautta). (1a)
- Muistutuksen kohdan 1b ja 1c vastineet on esitetty muistutuksessa nro 2.
- Muistuttajan osalta nykyiset yksityistieratkaisut ja liittymäjärjestelyt säilyvät ja palvelevat niin kuin tälläkin hetkellä.
- Kirje nähtävillä olosta on toimitettu Suomi.fi-palvelun kautta. Valtion hallintoviranomaiset, virastot ja laitokset ovat velvollisia käyttämään Suomi.fi-palvelua viesteissään (Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista 571/2016). (1d)

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että lain mukaan ELY-keskuksen vastine muistutuksiin annetaan hyväksymispäätöksessä. Hallintolain (434/2003) 56 §:n mukaan on riittävää, että ELY-keskus toimittaa tiedon tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä muistutuksessa ilmoitetulle yhdyshenkilölle tai muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle, jonka tehtävänä on huolehtia tiedoksisaannista muille kanssamuistuttajille.

Lausunnot

Toivakan kunta on ilmoittanut, että

- a) Hanke sijoittuu kokonaan valtion ylläpitämälle runkotieverkolle, asemakaavoittamattomalle alueelle, jossa Toivakan kunnalla ei ole katuja tai näiden liittymiä. Kustannusjakoehdotus on laadittu oikein, eikä tästä hankkeesta synny kunnalle rakentamis- tai ylläpitokustannuksia.
- b) Kunta on tarkastanut alueen kaavoitustilanteen eikä havainnut tiesuunnitelmassa virheitä tai puutteita. Alueella ei ole voimassa asemakaavoja tai ranta-asemakaavoja. Tiesuunnitelma ei ulotu oikeusvaikutteisen Viisarinmäki-Kirkonkylä osayleiskaavan alueelle.

- c) Toivakan itäisen alueen rantaosayleiskaava sijoittuu yhden vesistön osalta suunnittelualueelle sen eteläosassa ja valtatie itäpuolelle. Rantaosayleiskaavassa on osoitettu ranta-alueille loma-asuntojen rakennuspaikkoja (RA) ja maa- ja metsätalousalueita.
- d) Tiesuunnitelmassa on esitetty rantaosayleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle yksityistie Y6 ja valtatie meluntorjuntatoimenpiteitä. Tiesuunnitelma, yksityistiejärjestelyt ja esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet eivät ole ristiriidassa rantaosayleiskaavan kanssa ja ne voidaan toteuttaa tiesuunnitelmaan perustuen.
- e) Toivakan kunnalla ei ole huomauttamista valtatie 4 suoja-alueen 30m ulottumaan ajoradan keskiviivasta.
- f) Toivakan kunnalla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmassa esitetyistä teknisen huoltoon liittyvistä liitännäisalueista.
- g) Kunnalla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, melusteisiin tai muihin merkittäviin rakenteisiin, joita suunnitelmat sisältävät.
- h) Kunta toteaa, että suunnittelun aloittamisesta, vuorovaikutukseen kutsusta ja suunnitelman nähtävillä asettamisesta on tiedotettu kunnan verkkosivuilla sekä kunnan käyttämissä eri sosiaalisen median kanavissa.
- i) Tiesuunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen kunnan alueella.
- j) Kunta on valmis luovuttamaan maantien tekemiseen tarvittavan, omistamansa, suunnitelmissa esitetyn vähäisen maa-alueen korvauksetta tietarkoituksiin.
- k) Kunnalla ei ole osoittaa kohteita, joissa voidaan hyödyntää hankkeessa vapautuvia maa-aineksia.
- l) Kunnalla ei ole alueita tai rakentamishankkeita, joista vapautusi tälle tiehankkeelle sopivia maa-aineksia. Alueen maanrakennusyrityksillä on kuitenkin tämän suunnitelman lähialueella maa-ainesten ottamistoimintaa. Näiltä alueilta on saatavilla hankkeelle soveltuvia maa-aineksia
- m) Toivakan kunnalla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueen ulkopuolisiin maantien rakentamisen ajaksi varattaviin sijoitusalueisiin ja niiden tieyhteyksiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisteiden teiden tekemiseen ja/tai käyttöön

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- ELY-keskuksella ei ole kommentoitavaa Toivakan kunnan lausuntoon

Joutsan kunta on ilmoittanut, että

- a) Hanke sijoittuu kokonaan valtion ylläpitämälle runkotieverkolle, asemakaavoittamattomalle alueelle, jossa Joutsan kunnalla ei ole katuja tai näiden liittymiä suunnitelman vaikutusalueelle. Näin ollen kustannustenjakoehdotus on laadittu oikein, eikä tästä hankkeesta synny kunnalle rakentamis- tai ylläpitokustannuksia.
- b) Joutsan kunta on tarkastanut alueen kaavoitustilanteen eikä ole havainnut tiesuunnitelmassa virheitä tai puutteita. Kaavat ovat yhdenmukaisia tiesuunnitelmassa esitettyjen kaava-aineistojen kanssa. Kaavoitustilanteessa ei ole tapahtunut muutoksia ja Joutsan kunnan käsityksen mukaan kaavoissa ei ole sellaisia muutostarpeita, jotka olisivat tarpeen tiesuunnitelman toteuttamiseksi.
- c) Alueella ei ole voimassa asemakaavoja tai ranta-asemakaavoja. Alueella on voimassa Joutsan Pohjoisosien yleiskaava. Joutsan Pohjoisosien rantaosayleiskaava sijoittuu yhden vesistön osalta suunnittelualueelle sen eteläosassa ja valtatie itäpuolelle. Rantaosayleiskaavassa on osoitettu ranta-alueille loma-asuntojen rakennuspaikkoja (RA) ja maa- ja metsätalousalueita (M).
- d) Tiesuunnitelma, yksityistiejärjestelyt ja esitetyt meluntorjuntatoimet eivät ole ristiriidassa rantaosayleiskaavan kanssa ja voidaan toteuttaa tiesuunnitelmaan

perustuen. Rantaosayleiskaavalla ei ole oikeusvaikutuksia yksityisteiden sijoittumiseen.

- e) Valtatien 4 suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle ajoradan keskiviivasta. Joutsan kunnalla ei ole tähän huomauttamista.
- f) Tiesuunnitelma sisältää liitännäisalueena valtatie 4 tienpitoa varten tarpeelliset teknisen huollon alueet. Joutsan kunnalla ei ole näihin huomauttamista.
- g) Joutsan kunta ei ole tiedottanut vuorovaikutuksen kutsusta.
- h) Tiesuunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen kunnan alueella.
- i) Joutsan kunnalla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, meluesteisiin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin, joita suunnitelmat sisältävät
- j) Joutsan kunta on valmis luovuttamaan maantien tekemiseen tarvittavan omistamansa, suunnitelmissa esitetyn vähäisen maa-alueen korvauksetta tietarkoituksiin.
- k) Joutsan kunnalla ei ole osoittaa kohteita, joissa voidaan hyödyntää hankkeessa vapautuvia maa-aineksia. Joutsan kunnalla ei ole alueita tai rakentamishankkeita, joista vapautuisi tälle tiehankkeelle sopivia maa-aineksia.
- l) Joutsan kunnalla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueen ulkopuolisiin maantien rakentamisen ajaksi varattaviin sijoitusalueisiin ja niiden tieyhteyksiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.
- m) Joutsan kunta toteaa, että vakituksille asuinrakennuksille tulee turvata pääsy kaikkina kellonaikoina ja kaikissa rakentamisen vaiheissa

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- m) Esitetyt asiat kulkuyhteyksistä kiinteistöille rakentamisen aikana välitetään toteutusvaiheelle. Työnaikaiset järjestelyt hoidetaan siten, että liikennöinti kiinteistöille on mahdollista koko rakentamisen ajan. Urakoitsija tiedottaa kiinteistöjen omistajia järjestelyistä rakentamisen aikana.

Keski-Suomen liitto on ilmoittanut, että

- a) Valtatietä 4 koskee maakuntakaavassa merkintä valtatie kehittämisakseli. Suunnittelumääräyksen mukaan Alueidenkäytön suunnittelussa on kehittämisakselilla varauduttava tavoitetilään, joka mahdollistaa valtatie kehittäminen TEN-T-ydinliikenneverkon vaatimusten mukaisena. Sillä tulee kiinnittää huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä liikenteen ja matkailun palveluihin ja yritystoiminnan edistämiseen.
- b) Tien kehittämisen tulee perustua matkojen ja kuljetusten käyttäjälähtöiseen palvelutasojatteluun. Kehittämisakseli on myös joukkoliikenteen laatuikäytävä, jonka liityntäyhteyksiä ja -pysäköintiä tulee kehittää. Valitus suunnitteluratkaisussa esitetään Soimaharjuntien liittymän pysäkkiparin poistoa, jonka myötä joukkoliikenteen palvelutaso laskee hieman. Hankearvioinnin mukaan vaikutus jää kuitenkin vähäiseksi ja ottaen huomioon muut suunnittelulle asetetut tavoitteet, suunnitteluratkaisu on perusteltu.
- c) Keski-Suomen liitto huomauttaa, että tiesuunnitelma-asiakirjoissa viitataan vanhaan maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Maakuntahallitus hyväksyi päivitetyn Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman 25.4.2025. Maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määriteltiin kolme tavoitekokonaisuutta: elinvoima, saavutettavuus ja kilpailukyky, tehokkuus ja taloudellisuus ympäristönäkökulmat huomioiden sekä turvallisuus ja toimintavarmuus. Liikennejärjestelmäsuunnitelma on julkaistu Keski-Suomen liiton verkkosivuilla.
- d) Maakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisvision mukaan liikennejärjestelmän ylläpidossa ja kehittämisessä otetaan huomioon

paikalliset, valtakunnalliset ja EU-tason vaatimukset sekä rahoitusmahdollisuudet. Lausuttavana oleva tiesuunnitelma edistää TENT-T-ydinverkkoon kuuluvan valtatie 4 kehittämistä ja näin maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kehittämisvision saavuttamista.

- e) Keski-Suomen liitto toteaa lausuntonaan, että tiesuunnitelma on maakuntakaavan mukainen ja edistää maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- c) Suunnitelmassa on huomioitu tiesuunnitelman laadinnan aikana voimassa ollut Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma. Tiesuunnitelmassa esitetty ratkaisu on nykyisen valtatie parantamista, joka parantaa liikenneverkon palvelutasoa ja sujuvuutta. Päivitetyt liikennejärjestelmäsuunnitelman tehokkuuden ja taloudellisuuden ympäristönäkökulmat on otettu huomioon tiesuunnitelmassa toimenpiteiden elinkaarivaikutuksien arvioinnissa mm. ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen sekä resurssiviisaina ratkaisuin mm. esittämällä tiesuunnitelman melusuojaus rakennettavaksi meluvallina ylijäämämaista sekä hankealueella sijaitsevalla sijoitusalueella.

Museovirasto on ilmoittanut, että

- a) Tiesuunnitelmassa on kuvattu kulttuuriperinnön osalta suunnittelualueen nykytilaa ja hankkeen vaikutuksia melko kattavasti, mutta Keski-Suomen museo kehottaa täydentämään selostusta sekä nykytilanteen että vaikutusten arvioinnin suhteen tiedolla suunnittelualuetta lähimpänä sijaitsevista arkeologisen kulttuuriperinnön kohteista ja niiden etäisyydestä suunnittelualueeseen, sekä tiedolla siitä mitä aikaisempia selvityksiä on hyödynnetty taustatietona.
- b) Keski-Suomen museo huomauttaa lisäksi, että noin 800 metrin päässä suunnittelualueen pohjoispäästä on arkeologinen löytöpaikka, joka ei ole näkyvissä vielä julkisesti, koska kohteen käsittely on kesken Museovirastossa ja Keski-Suomen museossa. Kohde tulee näkyviin muinaisjäännösrekisterin kartalle sitten kun se on tarkastettu. Kohde on hyvä ottaa huomioon jo tässä vaiheessa, vaikka hankkeella ei tämänhetkisen suunnittelualueen mukaisena olekaan vaikutusta kohteeseen.
- c) Hankealue on suurimmaksi osaksi vt 4:n piennarta eli ennestään muokattua maata. Hankkeessa rakennettavat uudet yksityistiet Y9, Y8, Y13, Y15 ovat tulossa aikaisemmin rakentamattomalle alueelle. Alueet eivät ole sijaintinsa puolesta potentiaalisia kivikauden asuinpaikkoja. Historiallisen ajan kohteiden osalta tie, johon Y13 liittyy, on piirretty jo vuoden 1845 pitäjänkarttaan, jossa se lähtee Wihijärvi no 1talosta kaakkoon. Tie on edelleen käytössä, ja se on nuorempi kuin suojeltaviksi historiallisiksi teiksi katsotut tiet tyypillisesti ovat, joten kyseinen tie ei ole muinaismuistolain alainen kiinteä muinaisjäännös.
- d) Keski-Suomen museo katsoo, että em. yksityisteiden alueilla ei ole muinaisjäännöspotentiaalia, eikä hankkeessa ole tässä esitettyjen suunnitelmien mukaisena tarvetta arkeologiselle inventoinnille. Mikäli työtä tehdessä kuitenkin tulisi esiin jotain muinaisjäännökseen viittaavaa, tulee työ keskeyttää ja ottaa yhteys alueelliseen vastuumuseoon (Keski-Suomen museo) ohjeiden saamiseksi. Jos suunnitelmat muuttuvat hankkeen edetessä, tulee pyytää uusi lausunto arkeologisen inventoinnin tarpeesta.
- e) Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa esitettyyn VT4 Vestonmäkeä koskevaan tiesuunnitelmaan rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Suunnitelma ei vaaranna paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai alueita eikä heikennä sellaisten säilymisedellytyksiä toteutuessaan esitetyllä tavalla.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- Kohta a) ja b) Täydennetty tiesuunnitelmaselostusta T114 lukua 1.7.1.3.

- Kohta d) Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa.

Keski-Suomen elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, että

- Tiesuunnitelman ympäristötavoitteena on, että liikenneympäristö on yhtenäinen, yllätyksetön ja miellyttävä sekä ratkaisut ovat maisemaan sopivia ja ne huomioivat valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen. Vaikutusten arvioinnin mukaan valtatieympäristössä tapahtuvat muutokset tiemaisemaan ovat lopputilanteessaan neutraaleja. Tiesuunnitelman maisemavaikutusten arviointia tukemaan suunnitelmaselostukseen/ liiteaineistoon voisi lisätä havainnollistavaa aineistoa. Valokuvat suunnittelualueen tiemaiseman nykytilasta ja kuvissa osoitetut tiesuunnitelman mukaiset isoimmat tiemaisemaan kohdistuvat muutokset tukisivat myös suunnitelmakarttojen tulkintaa ja tiehankkeen jatkosuunnittelua.
- Uudet yksityistielinjaukset aiheuttavat muutoksia Rutalahti-Viisarimäki laaksomaisema -valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (VAMA) sekä Väillyvuori - Kuivavuori – Kylkisvuori-valtakunnallisesti arvokkaalle kallioalueelle. Vaikutusten arvioinnin mukaan valitun yksityistievaihtoehdon (Y13) toteuttamisen vaikutukset maisema-alueeseen ja kallioalueeseen ovat paikallisia ja lieviä. Myös tässä tapauksessa tiesuunnitelmaselostuksessa voisi olla valokuvia lähi- ja kaukomaisemasta, joissa osoitetaan uuden rakennettavan yksityistieosuuden sijoittuminen ja tuetaan sillä suunnitelman vaikutusten arviointia sekä tiehankkeen jatkosuunnittelua.
- Tiesuunnitelmaselostuksessa on kuvattu melusuojausratkaisujen (melukaiteet, meluvallit) sijoittuminen ja tekninen toteutus, muttei arvioitu melusuojausten maisemavaikutuksia. Hankkeen massatalous on ylijäämäinen. Tiesuunnitelmassa on esitetty yksi maa-aineisten sijoitusalue Soimaharjuntien liittymäalueella. Selostuksen mukaan tämä ei tule kuitenkaan riittämään. Myös edellä mainittujen tekijöiden, melusuojausten ja ylijäämämaa-aineisten sijoittamisen, maisemavaikutuksia tulisi arvioida tiesuunnitelmassa.
- Tiesuunnitelmaselostuksen osalta voisi selkeyttää luvun 1.7.1.1 otsikkoa ja luvun 3.12 melusuojausten sijaintia.
- Hankkeen vaikutusalueen lähimmät vesistöt ovat Iso-Vehmainen ja Mansikkaoja, joita ei ole luokiteltu vesienhoidossa. Alapuolinen Leppävesi on luokiteltu vesistö ja sen ekologinen tila on hyvä, joskin tilan on arvioitu olevan riskissä heiketä ilman toimenpiteitä (suunnitelmassa on virheellisesti sanottu, että Leppäveden ekologinen tila olisi välttävä).
- Mansikkaojassa on suunnitelman mukaan luonnontilainen noro-osuus. Vesilain 2 luvun 11 § mukaan luonnontilaisen muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan noron luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Tästä kiellosta on mahdollista myöntää hakemuksesta poikkeus yksittäistapauksessa, jos vesiluontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Poikkeusta haetaan aluehallintovirastolta, 1.1.2026 alkaen lupa- ja valvontavirastolta.
- Suunnitelmassa arvioidaan, että suunnitelluilla huleveden käsittelyn ratkaisuilla normaalissa tilanteessa noroon päätyvien vesien laatu paranee nykyiseen verrattuna. Suunnitelman mukaan mahdolliset onnettomuudet ja työmaa-aikaisten hulevesien kiintoainekset muodostavat kuitenkin riskin noron luonnontilaisuudelle, mutta suunnitelmassa arvioidaan, että huolellisella työmaavesien käsittelyllä riskiä voidaan pienentää ja apuna voidaan käyttää mm. rakennettavia hulevesialtaita, ja että kokonaisuutena vaikutukset noron luonnontilaisuuteen olisivat lievästi positiiviset nykytilaan verrattuna.
- Suunnitelmassa esitetyt toimet pintavesien tilan turvaamiseksi vaikuttavat riittävältä, mutta jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota työaikaisten hulevesien hallintaan sekä mahdollisimman hyvää hulevesien puhdistukseen alapuolisten vesien tilan turvaamiseksi. Hulevesirakenteiden kunnossapidolle tulisi myös olla suunnitelma, jossa huomioidaan kunnossapitotoimien vaikutus vesistöön.

- i) Y-vastuualue pitää tiesuunnitelmaa varten tehtyjä luontoselvityksiä riittävinä ja luontoarvoihin kohdistuvien vaikutusten arviointia asianmukaisena. Suunnitelmassa on myös mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon luontoon kohdistuvien vaikutusten minimointi valitsemalla tutkituista vaihtoehdoista vähemmän haittaa aiheuttavia ratkaisuja.
- j) Suunnitelman mukaan seuraavissa suunnitteluvaiheissa tehdään myös tarkempia lisäselvityksiä. Ne kohdistuisivat ainakin kirjoverkkoperhoseen, valkolehdokkien siirtomahdollisuuksiin ja vieraslajiesiintymiin. Y-vastuualue esittää myös, että liito-oravan liikkumismahdollisuuksien parantamista levenevän VT4:n aukon yli selvitetäisiin.
- k) Y-vastuualue korostaa, että suunnitelmassa ja tehtävissä tarkemmissa selvityksissä todetut luontoarvokohteet, jotka on mahdollista säilyttää tiehankeen toteutuksessa, tulee merkitä selkeästi toimenpidekartoille ja tarvittaessa maastoon. Kohteita voidaan myös suojata.
- l) Tiesuunnitelmassa (3.15.4) Levälammien länsipuolitse suunnitellun yksityistien Y13 yhteydessä sanotaan, että se sijoittuu lähelle yksityistä luonnonsuojelualuetta. Näin ei kuitenkaan ole. Pohjoisinta lampea ympäröi metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö.
- m) "Luonnonvaraisten eläinten tieliikenneonnettomuuksien vähentäminen ja tien risteämisturvallisuuden lisääminen Keski-Suomen maantieverkolla" tarveselvityksessä suunnittelualueelle on esitetty koko matkalta riista-aita sekä suunnittelualueen ulkopuolelle, nykyisen Kekälelammientien liittymän jälkeen viheryhteystarve. Riista-aita on esitetty nyt laadittavassa tiesuunnitelmassa. Y-vastuualueen näkemyksen mukaan on ongelmallista, jos eläinten kulkemista rajoitetaan riista-aidalla, mutta kulkemista helpottavia elementtejä jätetään toteuttamatta. Y-vastuualueen näkemyksen mukaan uusia riista-aitoja ei tule rakentaa, ennen kuin tarpeelliseksi osoitettu viheryhteyskin on toteutettu.
- n) Suunnitelmaselostuksen kohdassa 4.9 (Vaikutukset luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön) on syytä todeta, että monimuotoisuutta tukeva kohde K10 tuhoutuu valtaosin rakentamisen yhteydessä. Luontokatoa voimistavista vaikutuksista johtuen olisi tarpeellista miettiä ekologisen kompensaation sisällyttämistä hankekokonaisuuteen tai jatkoselvityksiin, tässä tapauksessa varsin pienimuotoisena, koska tuhoutuva alakin on varsin pieni.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että

- a) Kyseessä on pääosin asumattomaan valtatieympäristöön tehtävä rakentaminen, minkä vuoksi havainnollistamisaineistoa ei ole tehty. Rakennettavien väylien maisemavaikutuksia on täydennetty tiesuunnitelmaselostukseen T114 lukuun 4.14.
- b) Kyseessä on yksityistie, jonka sijoittuminen voi tarkentua vielä rakentamissuunnitelmavaiheessa, minkä vuoksi havainnollistamisaineistoa ei ole tehty. Maisemavaikutuksia on kuvattu tiesuunnitelmaselostuksessa T114 luvussa 4.14.
- c) Kyseessä on pääosin asumattomaan valtatieympäristöön tehtävä rakentaminen, minkä vuoksi havainnollistamisaineistoa ei ole tehty. Tiesuunnitelmaselostusta on täydennetty sijoitusalueen ja melusuojausien maisemavaikutuksien osalta.
- d) Täydennetty tiesuunnitelmaselostukseen T114 luvun 1.7.1.1. otsikkoa ja korjattu lukuun 3.12. melusuojausien sijainti
- e) Korjattu tiesuunnitelmaselostus T114 luku 1.7.1.6.
- f) Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa.
- h) Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa.
- j) Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa.
- k) Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa.
- l) Korjattu ympäristön nykytilakartta (T321-1), ympäristösuunnitelmakartta (T322-4) sekä tiesuunnitelmaselostus T114 lukuja 3.15.4.

- m) Selvityksessä esitetty viheryhteystarve on lähempänä Viisarinmäkeä. Riista-aita päättyy Kekälelammentien liittymään, jonka jälkeen riistaeläimillä on mahdollisuus ylittää valtatie.
- n) Tiesuunnitelmaselostusta T114 lukua 4.9. on täydennetty alueen K10 osalta. Alue ei ole nykytilanteessakaan enää luonnontilainen. Esitetyt toimenpiteet ovat tiealueen ulkopuolelle tehtäviä yksityistiejärjestelyjä, järjestelyt tulee tehdä liikenneturvallisuuden vuoksi. Tiesuunnitelmassa on esitetty luonnon monimuotoisuutta tukemaan niittykasvillisuutta mm. hulevesialtaiden kohdille.

Sovelletut säännökset

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005) 5, 10, 13, 15 h, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 37, 39, 40, 43 c, 43 d, 43 e, 44, 46, 56 a, 88, 90, 93, 99, 105, 106, 107 §
 Maantieasetus (924/2005) 3 §
 Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta (933/2018) 2, 4 §

Päätöksen tiedoksi antaminen

Päätös annetaan tiedoksi kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 103 §:n mukaisesti sekä tämän lisäksi ilmoitetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 104 §:n mukaisesti muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa. Samanaikaisesti lähetetään tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä ilmoitus myös liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 104 §:n edellyttämille viranomaisille.

Muutoksenhaku ja sen rajoitukset

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään.

Päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta siltä osin kuin tien sijainti ja tekniset ratkaisut on jo hyväksytty lainvoimaisesti oikeusvaikutteisessa kaavassa tai lainvoimaisessa yleissuunnitelmassa.

Päätöksen täytäntöönpano

Hyväksymispäätös on täytäntöön pantavissa valituksista huolimatta, ellei valitusta käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Päätöksen täytäntöönpanoa edellyttämiin toimiin voidaan ryhtyä, kun hyväksymispäätös on annettu yleisesti tiedoksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 103 §:n mukaisesti.

Päätöksen voimassaolo

Päätös tiesuunnitelman hyväksymisestä raukeaa, jos tietyötä ei ole osaksikaan aloitettu ennen kuin neljä vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona tiesuunnitelma on saanut lainvoiman. Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta pidentää määräaikaa enintään neljällä vuodella ja tämän jälkeen erityisistä syistä vielä yhdellä enintään neljän vuoden ajanjaksolla. Määräaikaa voidaan pidentää vain, jos tiesuunnitelma edelleen täyttää laissa säädetyt edellytykset.

Hyväksymismaksu ja sen määräytyminen

Tiesuunnitelman hyväksymisestä peritään hankkeen suuruuden mukaan maksuna 11.000 euroa Keski-Suomen ELY -keskukselta.

Maksu määräytyy Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista annetun Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (1168/2023) mukaan.

Muutoksenhaku hyväksymismaksusta

Hyväksymispäätöksestä ELY-keskukselta perittävästä maksusta voi tehdä oikaisun Liikenne- ja viestintävirastolle kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n ja hallintolain (434/2003) 7 a luvun mukaisesti.

Lisätiedot

Tästä päätöksestä lisätietoja antaa Jari Kuokkanen, puh 029 534 5000 tai sähköpostilla etunimi.sukunimi@traficom.fi tai kirjaamo@traficom.fi

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 4.12.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Asian on ratkaissut erityisasiantuntija Jari Kuokkanen ja esitellyt erityisasiantuntija Leena Lehtinen

<i>Liite</i>	Valitusosoitus
<i>Jakelu</i>	Toimenpiteitä varten
	Keski-Suomen ELY-keskus
<i>Tiedoksi</i>	Väylävirasto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** päätöksen tiedoksisaannista, tätä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun kuulutus ja kuulutettava asiakirja on julkaistu ELY –keskuksen internet -sivuilla. Valitusaika on siten kuulutuksen julkaisupäivä + 37 päivää.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun - tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa hallinto-oikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä ennen virka-ajan päättymistä. Myöhästynyttä valitusta ei tutkita.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka osoitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta sekä yhteystiedot (osoite ja puh.nro)
- päätös, johon haetaan muutosta
- ne kohdat, joihin haetaan muutosta
- muutokset, joita vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Allekirjoitus

Muutoksen hakijan tai valituksen laatijan (laillinen edustaja tai asiamies) on allekirjoitettava valitus. Sähköisesti lähetettyä valitusta ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös ja valitusosoitus
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi (kuulutus)
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- valtakirja, mikäli on käytetty asiamiestä. Jos asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiasiamies, valtakirjaa ei tarvita.

Valituksen toimittaminen perille

Valitus liitteineen on toimitettava hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa, viimeistään määräpäivänä klo 16.15 mennessä. Tämä koskee myös sähköpostitse tai sähköisessä asiointipalvelussa lähetettäviä asiakirjoja. Valitus ja muiden asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42200 (vaihde)

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa (ei viranomaisille) osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kustannukset

Hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.